

יום העצמאות — כתבה חוזרת

בדרך כלל לבדה — על קביים. אנחנו זוכרים טיולי ילדים בשדות, שהיו מלווים פחד מפני רועים ערבים. אנחנו זוכרים נסיעה לדרום ובחור בשם אלי, ש' אותו רצינו לראות. אנחנו זוכרים את פיסת הקרטון שנשאה את שמו על אחד הקברים הטריים בחורשת העצים של גבר' לות. אנחנו זוכרים מכוניות בוטות ב' שעה גיאה, ובחורות עם סטנים מפורקים על גופן.

לא שכחנו דבר. אנו זוכרים כל סלע, שמאחריו רבצו גימי ורעיו בגבעות באב' אלואד. אנחנו זוכרים את תעלת-המים ליד הקסטל, שבה היו מוטלים שלושה מידידי' נו. לא שכחנו את האמהות הלבושות שח' רים ביום קיץ, ואת האבות מגודלי-הזקן. לא שכחנו את הנערות בעלות הצלקת, ר' את האמיצים שצחקו בכל פה לפני שנעשו נכים, לפני שמכרו סיגריות בקיוסק ו' לפני שנעשו פקידים הכותבים בידם ה' אחת — השמאלית.

כולם, כל אלה ואלפי אחרים, יצרו את יום-העצמאות כשביינו. נחטא אם נאמר שהם לא מתו — שהם חיים בליבנו. הם מתו אחת ולתמיד — ואיתם מתנו גם אנו קצת. את פרשת חייהם ומותם אנו זוכרים רק בחקירות שתרוערב של ימי-העצמאות. כי אין תגמול למתים ולשכולים, חוץ, אר' לי, מהאמונה שיותר שכולים לא יהיו עוד. מי יתן ויהיו אלה אחרוני המתים ב' חיינו. מי יתן ויתחילו אנשים לחיות למען משהו, במקום למות למענו!

מכתבים לאומבוסדמן

אני יודע שהקדמו אותי. יואל מרקוס ב' "הארץ" וזוהי יריב ב' ידיעות אחרונות" כבר ניצלו את זכותם להתכתב עם מבקר המדינה, המשמש בשעות הפנאי כנציב תלונות הציבור, אבל גם אני רוצה להביא לידיעת הציבור כמה מכת' בים שנשלחו אליו, ובטעות הגיעו לידי. ובכך:

אל: נציב התלונות. מאת: אמנון פלדמן. הידון: תלונות.

לפני למעלה מחודשיים שלחתי לך מכתב-תלונה על הנהגה המשוגה של משרדך לא לענות על מכתבי-תלונות של אזרחים המתאוננים על כך, ואף כי צרפתי מעטפה מבויללת לא זכיתי עד היום לקבל ממך תשובה לתלונתי.

מה היא הכתובת לתלונות נגד נציב התלונות? אל: נציב התלונות. מאת: יעקב זיכמיר.

לפני חודשים מיספר קמה שערורייה ב' ארץ כאשר כתב "קול ישראל" גילה שה' ממשלה ביזבה עשרות מיליונים לירות בשנה אחת, בגלל חוסר יעילות וכפילו' יות ברכישת ציוד למשרדי הממשלה. ב' דו"ח של מבקר-המדינה לא מצאתי השנה כל זכר לשערורייה הזו. מה הולך כאן? ה' אם הוא לא מאזין לתדושות? כמירכך לא נגע מבקר-המדינה בעניית רבישת מכוניות-ה' הפאר עבור שרי הממשלה והפקידים ה'

"שידור-חוזר" הוא אחד הפאטני טים היפים ביותר שהומצאו עלידי הרניו והטלוויזיה, ואיני רואה שום סיבה למה שגם העיתונות לא תשתמש בו מדי פעם בפעם. לי, כבעל-מדור, יכול הפאטנט הזה לח' סוך הרבה מאמצים וכאב-ראש ב' ימי-הג, ימי-זכרון ומועדים, עליהם כבר כתבתי והגבתי לא אחת. ובכך: לבקשת קוראים רבים אני מגיש בזאת, "כתבה חוזרת" על יום-העצמאות, שביצועה-בכורה ש' לה נערך בשנת 1953 במדור אנו' גימי בשם "מה נשמע".

מה נגיד על יום-העצמאות ולא אמרנו? "העם מעלה ביום זה על נס את עלילות הגבורה, את אחרי-אלפיים-שנות-משהו, את ריבונות ישראל, את חופש האזרח, וכדו' מה...?"

אנחנו מסכימים לכל מה שנכתב בעיתו' נות על יום-העצמאות, ובכל זאת היינו רוצים להגיד משהו חוש, ולגלות מיספר נקודות שהאדם נוהג להשכיח. אנו מאמי' נים שזו היא גם כוונתם של עיתונאים אחרים, וכמוהם, כנראה, ניכשל גם אנחנו. אנו זוכרים בחורש יוסי, שחטף ציור בצהר למען יום-העצמאות, ובגסטו בשדה לחש לרעהו: "קר לי... כסה אותי בה' בה אדמה." אנחנו זוכרים נערה, שהיינו נוהגים ללוחה לכיתה שבבול יפו, בימים שבהם לא יכלה נערה לחזור לכיתה בלי מלוה או שניים. כיום היא הולכת ליפו

הליטת עולים 1971

מי אומר שקיימת בעייה של קליטת עו' לים מארצות הרוחה? מי אומר שיהודים, המגיעים אלינו מברית-המועצות, סובלים מ' קשיי התאקלמות רציניים בבואם לארץ. שטריות!

השבוע נכנסתי למעון עולים ביפו של הסוכנות היהודית, ועל ז'ח-המודעות שב' כניסה, בין הודעות בעברית, אנגלית, צר'

בתשובה לתגובה

תגובתיהם של קוראים מביאים אותי, לפעמים, לכלל ייאוש. קחו, למשל, את תגובתו הלבדנית וה' מתפרצת לדלת פתוחה של יוסף ב'נטל, שפורסמה בשבוע שעבר במדור מכתבים. הוא חושב שהוא מגלה לי את אמריקה, כשהוא זורה בעיני את שמותיהם של ניטשה, מרכס, שפנגר, סארטר, ישראל אלודי ואליעזר ליבנה, כדי להוכיח שחש' בה-עצמית אינה מולידה, בהכרח, מסקנות וזות.

לכל הרוחות! האם טענתי באיזה שהוא מקום את ההיפך מזה? האם אמרתי אי-פעם שאוביקטיבית אני צודק יותר מד"ר ישראל אלודי? מי בכלל דיבר על אמת אבסולו' טית?

אין לי ספק שתהליך החשיבה העצמית אינו יכול לשמש ערובה נגד מסקנות מוט' עות. לשמות שמנה מר ב'נטל מרמת-גו' אפשר להוסיף גם את שמותי' הם של אדולף היטלר, סטלין, סאבנרולה, גינגיס-חאן ושאר מיפלצות, כדי להוכיח שאין כל קשר בין חשיבה עצמית (אם נגיה שאיש לא שטף את מוחותיהם) ובין צדק ואמת. מעולם לא טענתי שהגאולה תבוא לעולם כאשר כולם ילמדו לחשוב חשיבה עצמית. בפרוש כנייתי גם את ה' מטרות למען אני עצמי נלחם כ'שטיפת' מוחי, כאשר המאמינים בהן חוזרים על סיסמאותיהן כעדר, מבלי להעמיד אותן ב' מיבחן ביקורת התבונה.

פתית ורוסית, מצאתי בסורי-הצעות-עבודה מודעה שענתה לי על הרבה שאלות שהט' רידו אותי בשטח זה. מתחת לכותרת "דרושים עובדים!" מצא' תי כתוב: "באם רצונך בתפקיד בטחוני שיעניק לך יציבות בעבודה, שכר מת' אים ותנאים סוציאליים טובים — פנה ל- גיוס לשרות בתי-הסוהר."

כל המטרות, הנעלות, הטוב והרע, ה' ימין והשמאל, נסיגה וסיפוח, תיאוקרטיה ודמוקרטיה, באמת שוות לתחת, כל ערך חסידיהן נלחמים למען אוטומטית, מבלי לחשוב, ומבלי לשאול את עצמם שאלות מטרידות.

לא רק מורדים ונון-קונפורמיסטים ראו' יים בעיני למדליית החשיבה העצמית. גם החוזרים בתשובה ראויים לאות הצטיינות נעלה זה. אפילו ההלכה השמרנית קבעה שצדיקים גמורים (מאמינים, ממושמעים, הולכים בתלם) אינם זכאים לעמוד במקום בו עומדים בעל-רשתשובה (ספקנים, מרדנים, שואלי-שאלות).

חשיבה עצמית אינה מטרה בפני עצמה. זו בסך-הכל מערכת-בקרה עצמית, המאפ' שרת אדם לבחון אם המטרות, למען הוא נדרש למות, הן באמת מטרות שאיתן הוא מודהה. לותר על השימוש במערכת-בקרה זו, פירושו של דבר להיות אוטומט-מתוכנת ושטוף-מוח. אני אינני מוכן בשום פנים ואופן לפעול עם כל עזרה-מאמינים, נעשה ונשמע, אפי' לו כשאלוהים עצמו הוא ה' מצווה. קודם אני רוצה לשמוע, אחר כך אני רוצה לחשוב, ו' רק לאחר שאבחון ואסכים ל'תורה מסיני", אהיה מוכן גם לעשות.

מר ב'נטל מוכן לקבל אוטומטית את תו' רתם של ישעיהו הנביא ואורי אבנרי. אני רוצה לחשוב עליהם קצת. יכול להיות שגם אני אקבל אותם, ויכול להיות שלא.

סכנה: מוקשים

בהפסקה של תה, באחד הבקרים של השבוע שעבר, האזנתי בהיסח-הדעת לקולה המרגע, ובפעם זו אף מלגלג-משתעשע, של החברה גברת זמר, בתוכניתה, "הפסקה של תה".

לא שמתי לב לתוכן דבריה, כאשר לפתע קלטתי גם מה היא אומרת. הגברת דנה בנושא האקולוגיה והמלחמה האופנתית, לדבריה, שערך ציבור עיתונאים, אקולוגים ואסטיקנים למען סילוק מיטרדים כזיהום, כיעור, פסולת, עשן ורעש. בדריכות גוברת חיכיתי לחוות-דעתה, וכאשר סיימה בדברים "מי שמעוניין בסוף המאה ה-20 בקידמה הטכנולוגית למינה, חייב בתשלומים הבלתי-ינוחים של מיט' רדים אלה, וכו' וכו', הצעקה בעולם עתה הלא אופנה היא, כשש שבאה כן תחלוף." קמה בי מייד רוח התנגדות בלתי-רגילה. נזכרתי במנהל החשבונות, הרנינו להעביר דרכו חשבון זה.

איננו צריכים לשלם את מלוא המחיר של מיטרדי קידמה אלה, אם אנו רוצים בנחות של מעטינו, אלא מחיר אחר שונה לחלוטין. מחיר של תיכנון, הכוונה, בידור, וניטרול המוקשים המועילים.

זה עולה כסף. מוכרחים לשלם מחיר חינוך אקולוגי ומונע למחליטים לנונייהם, לפוליטיקאים, לעסקנים אשר על הממון וקובעי חלוקתו, למשפטנים ולנושרתי-הציבור עצמם, ושאר כלל הציבור. מוכרחים לשלם שכר-לימוד לשוטפי-המוחות באמצעיה-התקשורת. זה המחיר שעלינו לשלם למענו, ולמען הבאים אחרינו, עבור נוחות החיים כיום, פן לאחר נשלם יותר, ולא תמיד נתקן את המעוות בדידנו אנו. זה שבועלם החלה אופנת הסכנה האקולוגית יש בכך הפעם רק חיוב. גבירתי, תליתי שלטים של "סכנת מוקשים" אינה אופנה, הפעם: נהפוך הוא: מחובתך הדבר.

שלך, לוגם תה

שלח את עמי

ראיתי בטלוויזיה הופעה נוגעת-ללב של עולה חדשה מברית-המועצות בשם רבקה אלכסנדרוביץ'. בעברית רוטה סיפרה הגברת על בתה, שנעצרה במוסקבה רק משום שהפגינה עם קבוצת יהודים לפני משרד-הפנים הסובייטי, והביעה בגלוי את רצונה לעלות ארצה. הבת ביקשה מאמה שלא תחכה לשיחרורה, ושעתלה ארצה כשהשלטונות יתירו זאת. הגברת רבקה אלכסנדרוביץ' היתה מוזע' זעת מעצם הרעיון שבתה, החפה מפשע, יושבת בבית-כלא, מבלי ששלטונות הביט' חון הסובייטיים יסרתו להאשים אותה ול' הודיע לה מה חטאה וכמה זמן יש בדעתם להחזיקה במעצר. לדברי הגברת אלכסנ' דרוביץ' ברית-המועצות היא המדינה היחי' דה בעולם הפוגעת היום בצורה נפשעת כזו בחופש האזרח.

זה לא מדויק, כמוכן. יש עוד מדינות בעולם בהן יושבים אזרחים בבתי-כלא, מבלי ששלטונות הביטחון יודיעו להם מה פשעם, וכמה זמן יש בדעתם להחזיק או' רחים אלה במעצר ללא משפט. אזרח אחד כזה הוא ואליד פאהרם, יושב ראש ועד הסטודנטים הערביים באוניברסי' טה העברית, שנעצר לפני שבועיים כחשוד בהשתייכות לאחד מאירגוני החבלה, ושנח' קר ארוכות על מעילותו של ועד הסטודנ' טים הערביים. ללא משפט, ללא כתב אישום, יושב ואליד פאהרם בבית-כלא יש' ראלי חודשים רבים, כאזרחים אחרים היוש' בים שם ללא משפט. אבל מוכן שאי-אפשר להשוות את שני המיקרים, שכן ברוסיה אסורים שלטונות הביטחון יהודים, ואילו אצלנו אסורים של' טונות-הביטחון בסך הכל ערבים.

